

Формування інформаційної культури студентської молоді на особистісному рівні

О.В. ДОБРОВОЛЬСЬКА

Харківський державний університет харчування та торгівлі

Характерним для сьогодення є перехід від індустріального суспільства до суспільства знань, обумовлений бурхливим розвитком інформаційно-комунікаційних технологій, виходом на перший план сфери інформації. Він сприяв реорганізації усіх інших сфер суспільства, у т.ч. і освітньої. Одним з найважливіших завдань освіти визначено виховання культурної і компетентної особистості. Тому дослідження щодо виховання інформаційної культури особистості є актуальними і необхідними.

Аналіз літературних джерел показав, що поняття «інформаційна культура» має багаторівневу й багатоскладову структуру, різні автори наповнюють його різним змістом. Це пов'язано, насамперед, з багатоаспектністю й неоднозначністю феномену інформаційної культури. На концептуальному рівні інформаційна культура досліджувалась у роботах Г. Воробйова, А. Ракітова, Є. Семенка. Різні аспекти становлення інформаційної культури студентів (переважно – педагогічних вишів) досліджувались Н. Гендіною, І. Гришиною, Є. Медведєвою, І. Соколовою, О. Павловою, О. Повідайчик, В. Пилипенко, Н. Ходяковою та ін. Підкреслюється, що інформаційна культура є важливою складовою загальної культури і формується протягом усього життя людини, але вирішальним етапом цього процесу є період формування особистості майбутнього фахівця. Саме формуванню інформаційної культури студентської молоді на особистісному рівні і присвячено дану доповідь.

У представленій доповіді формування інформаційної культури ми розглядаємо у загальному виді як сукупність етапів розвитку інформаційної поведінки, формування культури інформаційної діяльності та інформаційного світогляду.

Інформаційна поведінка особистості – це цілісна система взаємопов'язаних реакцій особистості на контакт з інформаційним середовищем. Головні завдання педагога на етапі розвитку інформаційної поведінки – допомогти студенту зрозуміти місце інформації у структурі життєвих цінностей, оволодіти термінологічним тезаурусом, збагнути самоцінність інформованості як результату дій людини по засвоєнню інформації тощо.

Інформаційна діяльність, на відміну від інформаційної поведінки, характеризується цілеспрямованістю, припускає послідовне й паралельне здійснення процесів і операцій для досягнення необхідного результату. Культура інформаційної діяльності включає у себе культуру читання, бібліографічну культуру, культуру використання сучасних інформаційних технологій, культуру споживання інформації тощо. Саме на цьому етапі студент вчиться адекватно сприймати і розуміти інформацію, усвідомлювати наслідки її впливу. Педагог спрямовує свою увагу на розвиток у студента системного мислення, дослідницьких навичок, здатності до критики й самокритики, наполегливості у досягненні мети.

Інформаційний світогляд – це світогляд, який самостійно формується особистістю на основі аналізу інформаційних джерел, дає людині орієнтири, що дозволяють їй визначити власну позицію при зміні ситуації, дозволяє творчо і впевнено підходити до розв'язання різних проблем.

Підсумовуючи викладене, підкреслимо, що формування інформаційної культури студентської молоді на особистісному рівні є складним комплексом педагогічних завдань, що складається з розвитку інформаційної поведінки особистості, культури її інформаційної діяльності та інформаційного світогляду, вирішення яких сприятиме вихованню культурних і компетентних особистостей у реаліях суспільства знань.